

Bestuurs- en communicatiemodel van SaRA

NETWERK: SaRA - Antwerpen

CONTACT PERSOON: Helga Peeters

TELEFOON: 0468 12 82 61

MAIL : Helga.Peeters@oggpa.be

WEBSITE : <http://sara.oggpa.be>

Om een efficiënte operationalisering van het SaRA-netwerk te realiseren, werd een dynamische werk- en overlegstructuur uitgewerkt waarbij rekening wordt gehouden met een goede verhouding tussen gedragenheid en inspraak voor de netwerkpartners en voldoende daadkracht om als netwerk te opereren.

SaRA heeft duo-voorzitters en duo-netwerkcoördinatoren (beiden 50%) die een duidelijk mandaat gekregen hebben van de leden van het netwerkcomité.

Het communicatiemodel van SaRA zorgt ervoor dat de partners uitgebreid worden geïnformeerd over de ontwikkelingen en realisaties van het netwerk via verschillende kanalen: een website met gerichte rubrieken en duidelijke opbouw, een nieuwsbrief (+1000 ontvangers), een tweejaarlijks groot partneroverleg met actuele thema's, rondgangen in het kader van toelichting SaRA en nieuw aanbod SaRA en telefonische contacten ter zake.

Pour permettre une implémentation opérationnelle et efficace du réseau SaRA, une structure de travail et de concertation dynamique a été élaborée.

Ceci en prenant en considération un rapport équilibré entre soutien et participation des partenaires du réseau et la capacité à fonctionner en tant que réseau. SaRA compte deux présidents et deux coordinateurs de réseau (tous deux à mi-temps), clairement mandatés par les membres du comité de réseau.

Le modèle de communication de SaRA permet d'informer en détail les partenaires sur les évolutions et réalisations du réseau au moyen de différents canaux : un site web comprenant des rubriques ciblées et une structure claire, une lettre d'informations (qui a dépassé le cap des 1000 abonnés), une importante concertation biennale entre partenaires sur des thèmes d'actualité, des visites d'immersion et de présentation de la nouvelle offre SaRA, et des contacts téléphoniques.

Bestuur- en communicatiemodel van SaRA (Samenwerkingsverband gemeenschapsgerichte geestelijke gezondheidszorg Regio Antwerpen)

Om te komen tot meer afstemming en samenwerking is het essentieel om als netwerk een duidelijk bestuursmodel uit te werken. Daarnaast is een transparante, toegankelijke en duidelijke communicatie ook een onmisbare bouwsteen.

In wat volgt wordt het bestuur- en communicatiemodel van SaRA geschetst. Vervolgens wordt de inbedding in het netwerk besproken om af te sluiten met enkele reflecties over het innovatieve karakter van het bestuur- en communicatiemodel van SaRA.

Bestuursmodel SaRA

SaRA heeft duo-netwerkcoördinatoren (beiden 50%) die een duidelijk mandaat gekregen hebben van de leden van het netwerkcomité. De netwerkcoördinatoren nemen deze functie op vanuit een neutrale positie. Dat is belangrijk want SaRA is een groot en complex netwerk met vele partners.

Er wordt gewerkt volgens het NAO-model (Network Administrative Organisation). NAO staat voor een onafhankelijke 'dienst' die er voor zorgt dat afstemming over alle functies van het netwerk en met alle partners van het netwerk mogelijk is en vlot verloopt. Deze onafhankelijke dienst bestaat uit het duo-netwerkcoördinatoren en 0,50 VTE projectmedewerker.

Om een efficiënte operationalisering van het SaRA-netwerk te realiseren, werd een dynamische werken overlegstructuur uitgewerkt waarbij rekening wordt gehouden met een goede verhouding tussen gedragenheid en inspraak voor de netwerkpartners en voldoende daadkracht om als netwerk te opereren:

Het **Netwerkcomité** is het beslissingsorgaan en de motor van het netwerk, die de verschillende functies verbindt en volgende doelstellingen heeft : het aangeven en het bewaken van het kader en de visie waarbinnen gewerkt kan worden, rapportage van voortgang netwerkplatforms per functie, impulsen geven aan de netwerkplatforms per functie, toelichting en bespreking omtrent wijzigingen van de zorgorganisatie en het zorgaanbod van de aanwezige actoren binnen de context van ketenzorg, en opdrachten die vanuit de overheid worden aangegeven organiseren en/of delegeren.

Het Netwerkcomité komt maandelijks bijeen. Er wordt gewerkt met een roterend duovoorzitterschap voor 2 jaar (arts/niet-arts en ambulante/residentieel). De voorzitters tellen niet mee als vertegenwoordiger van een voorziening zodat hij/zij ruimte heeft de vergadering voor te zitten.

Het netwerkcomité stuurt de **netwerkplatforms per functie** aan. Per functie (1-5) is er een netwerkplatform opgericht. Vanuit elk netwerkplatform wordt actief overleg opgezocht met niet-geestelijke gezondheidszorg (GGZ) -actoren/ reguliere actoren/ relevante partners die een functiegerelateerde expertise en werking hebben die openstaat voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Hierbij wensen we zoveel mogelijk aan te haken bij bestaande structuren/ initiatieven/ krachten en d.m.v. overleg en afstemming de samenwerking tussen de gespecialiseerde en reguliere diensten structureel te optimaliseren.

In de **themagroepen** wordt diepgaand rond een bepaald thema samengezeten. Dit thema kan functieoverstijgend zijn, of een deelfunctie inhouden. Themagroepen kunnen te allen tijde in het leven geroepen worden om concrete actiepunten vorm te geven of worden stopgezet wanneer bepaalde realisaties zijn bereikt.

Via het bestuursmodel speelt SaRA op een flexibele en dynamische manier in op de behoeften en evoluties binnen het netwerk.

Communicatiemodel SaRA

De SaRA-partners worden uitgebreid geïnformeerd over de ontwikkelingen en realisaties van het netwerk via verschillende kanalen.

Er is een uitgebreide **website** met rubrieken zoals 'leesvoer gemeenschapsgerichte zorg'; 'werk- en overlegstructuur'; 'zorgaanbod per functie'; handige informatie (draaiboek SaRA met VDAB/gespecialiseerde trajectbegeleiding (GTB), betaalbaar wonen, organisatie multidisciplinair overleg (MDO), beleidsontwikkelingen i.k.v. zorgcircuits internering...).

Bovendien wordt via de website zeer transparant gecommuniceerd over de voortgang van de werkzaamheden binnen het netwerkcomité en de netwerkplatforms per functie door alle verslagen van deze bijeenkomsten op de website te publiceren. Zodoende kunnen de SaRA-netwerkpartners alle ontwikkelingen rond een bepaald thema waar men interesse in heeft van nabij opvolgen.

Regelmatig wordt een **SaRA-nieuwsbrief** verstuurd naar intussen een adressenbestand van +1000 medewerkers binnen de sociale sector (zeer breed: (geestelijke) gezondheidszorg (inclusief huisartsen en andere eerstelijnszorgverstrekkers), algemeen welzijnswerk, tewerkstelling, sociale huisvesting, samenlevingsopbouw en andere buurtwerkers, ...) om hen persoonlijk te informeren over de belangrijkste ontwikkelingen binnen SaRA. Jaarlijks versturen we gemiddeld 5 nieuwsbrieven. Deze zijn terug te vinden op de website.

Twee keer per jaar organiseert SaRA een **groot partneroverleg** waarvoor alle netwerkpartners worden uitgenodigd. Dit partneroverleg heeft tot doel partners te informeren over de stand van zaken van SaRA en om interactief bemerkingen, ideeën, vragen te bespreken.

Daarnaast is het ook steeds mogelijk om toelichting te geven over het project SaRA en nieuw aanbod SaRA via telefonische contacten ter zake of rondgang aan elke netwerkpartner die dit wenst.

Inbedding in het netwerk

SaRA richt zich tot volwassenen (tussen 16 en 65 jaar) die in het werkingsgebied van SaRA wonen en een psychische kwetsbaarheid hebben of ontwikkelen.

Er is grote bereidheid en inzet van veel partners, zowel GGZ, verslavingszorg, eerstelijns, belendende sectoren, familie- en patiëntenverenigingen, forensische partners (incl. netwerkcoördinator Internering), met een degelijke vertegenwoordiging op alle diverse overlegfora. Dit maakt SaRA tot een breed gedragen netwerk.

Het bestuur- en communicatiemodel wordt o.a. gerealiseerd door de financiering van 2x0,5VTE netwerkcoördinatoren en 0,5VTE projectmedewerker (Overlegplatform geestelijke gezondheidszorg provincie Antwerpen vzw). Andere werkingskosten (organisatie Groot Partneroverleg, andere benodigdheden pr-netwerk, vergoedingen vrijwillige ervaringsdeskundigen, ...) komen uit de bijkomende projectmiddelen art. 107.

Er zijn een aantal speerpunten die belangrijk zijn m.b.t. het bestuur- en communicatiemodel SaRA. Zo moet er worden uitgegaan van een **niet-hiërarchisch netwerkmodel**, namelijk een goede verhouding tussen gedragenheid en inspraak voor de netwerkpartners en voldoende daadkracht om als netwerk performant te werken. **Een dynamische werk- en overlegstructuur** (die wordt aangepast

naargelang functionaliteit) waarbij het **netwerkcomité alle functies verbindt**. Er wordt gewerkt met **duo-voorzitters** zowel in het netwerkcomité als per netwerkplatform dat instaat voor een functie. Zoals eerder aangegeven werken ook de **netwerkcoördinatoren in duo**.

Daarnaast is het ook zo dat **transparantie, toegankelijkheid van informatie en een duidelijke communicatie** gedragenheid creëert. Alle verslagen zijn beschikbaar op de website <http://sara.oggpa.be>.

Er zijn ook enkele zaken die uitdagingen vormen voor het functioneren van het bestuur- en communicatiemodel SaRA.

De inbreng van partners in het netwerk is **vrijblijvend**. Daarnaast is het moeilijk om in een niet-hiërarchisch netwerkmodel duidelijke en congruente afspraken te maken aangaande het **besluitvormingsproces** van het netwerk. Voor veel partners geeft 'netwerken' op deze manier extra **vergaderdruk**. De **inzetbaarheid van de cliënten- en familievertegenwoordigers** in alle overleg is niet evident: vergaderdruk, vergadercultuur, statuut ervaringsdeskundigen en kader omtrent opleiding en vergoeding ontbreekt. Momenteel zijn er nog **geen duidelijke rolbeschrijvingen** van de netwerkvoorzitters en de voorzitters van de netwerkplatforms per functie waardoor ook hun mandaat niet helemaal duidelijk is en op zich ook vrijblijvend.

Innovatief karakter

Dergelijke methodische intersectorale samenwerking heeft naast nieuwe projecten en ontwikkelingen ook integratie, afstemming en uitbreiding van het bestaande reguliere en gespecialiseerde aanbod voor mensen met een psychische kwetsbaarheid van functies 1 tot 5 tot gevolg en een gemeenschappelijkheid in visie, doelstellingen en uitwerking van projecten.

Door het adagium 'regulier indien mogelijk, gespecialiseerd indien nodig' strikt te trachten te hanteren binnen het netwerk en alle diensten die een aanbod hebben voor mensen met een psychische kwetsbaarheid als SaRA-netwerkpartner te beschouwen, wordt maximaal ingezet op ondersteuning van integratie en sociale inclusie van mensen met een psychische kwetsbaarheid (vermaatschappelijking van zorg).

Er is een algemene maatschappelijke evolutie merkbaar waarbij belendende sectoren verwachten dat we als sector GGZ en verslavingszorg georganiseerd zijn. VDAB/GTB of sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM) wensen bv. niet te onderhandelen met elke GGZ partner apart. Ze wensen binnen een regio te onderhandelen met de GGZ-sector. Het is dan ook heel goed dat SaRA is ontstaan zodat we zo vanuit een duidelijke werk- en overlegstructuur als sector afspraken en samenwerkingen kunnen afspreken met andere sectoren.

Een netwerk van een grootorde als SaRA is niet mogelijk zonder de functie van netwerkcoördinator. De werkdruk voor de netwerkcoördinator ligt hoog omdat er op vele terreinen (diverse functies) van alles lopende is. Het is nodig inhoudelijk te verdiepen en tegelijk te verbinden met het geheel. Het is heel belangrijk dat de netwerkcoördinatoren voldoende mee zijn met wat er zich in diverse sectoren afspeelt. Het is nodig proactief en strategisch aanwezig te zijn in het netwerk. Enkele werkwoorden geven aan wat van een netwerkcoördinator verwacht wordt: faciliteren,

initiëren, communiceren, organiseren, coördineren, presenteren, plannen, archiveren, motiveren, onderhandelen, informeren, strategisch denken, proactief denken, opvolgen,...

Het is een enorme rijkdom dat twee personen dit kunnen doen zodat er verschillende competenties worden ingezet die complementair zijn. In een groot netwerk, met vragen vanuit overheden en vele partners is het soms ook nodig om op verschillende plaatsen/overlegfora tegelijk te zijn.

Bijkomende vragen over het bestuur- en communicatiemodel kunnen gericht worden aan:

Karolien Weemaes

Netwerkcoördinator SaRA

0476/67.11.53

Karolien.weemaes@oggpa.be

